

Comisia Europeană Instrumentar de formare privind APE

Introducere

Să cumpărăm ecologic! – APE face
diferența

Importanța APE

Schimbările climatice

- ▶ Temperaturile medii vor crește cu 2 - 4°C până în 2100, determinând:
  - Creșterea nivelului mărilor, amenințând astfel zonele de coastă din toată lumea
  - Productivitate agricolă redusă, în special în țările în curs de dezvoltare
  - Răspândirea bolilor, cum ar fi malaria și febra galbenă
  - Pierderea biodiversității, 20-50% din speciile terestre fiind amenințate cu dispariția
  - Creșterea numărului de fenomene meteorologice extreme

Importanța APE

Schimbările climatice (cont.)

- ▶ Principala cauză: arderea combustibililor fosili pentru producerea de energie – electricitate, transporturi, încălzire, activități industriale = 80% din totalul emisiilor de CO₂

Importanța APE

Schimbările climatice (cont.)

Cum pot fi utile APE?

► **Eficiență energetică:**

- Îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor publice noi și renovate
- Achiziția de echipamente de birou eficiente din punct de vedere energetic (calculatoare, imprimante, copiatoare etc.)
- Achiziția de automobile mai eficiente pentru parcurile auto publice

► **Promovarea surselor de energie regenerabile:**

- Achiziția de electricitate (energie) ecologică
- Utilizarea combustibililor alternativi pentru transportul public și parcurile auto publice

Importanța APE

Poluarea aerului și a apei

- ▶ Între 1997 și 2004, până la 60% din populația urbană a Uniunii Europene a fost expusă la niveluri excesive de pulberi în suspensie, dioxid de azot sau ozon – ceea ce a cauzat diverse probleme de sănătate
- ▶ Aproape 90% din teritoriul UE este afectat de eutrofizare (cantități excesive de elemente nutritive în sistemele acvatice), care determină reducerea biodiversității și afectează consumul uman

Importanța APE

Poluarea aerului și a apei (cont.)

- ▶ Principala cauză a poluării aerului în mediul urban: emisiile provenite de la vehicule
- ▶ Principala cauză a eutrofizării: practicile agricole, apele urbane reziduale netratate

Importanța APE

Poluarea aerului și a apei (cont.)

Cum pot fi utile APE?

- ▶ Reducerea poluării aerului în orașe:
  - Achiziția de autobuze și automobile cu nivel scăzut al emisiilor de pulberi în suspensie și oxizi de azot

- ▶ Reducerea eutrofizării cauzate de practicile agricole necorespunzătoare:
  - Achiziția de alimente ecologice
  - (obținute în mod sustenabil,
  - de exemplu alimente obținute
  - din agricultura ecologică sau integrată)

M1

Slide 7

M1

Ce este agricultura integrata?

MMGA; 05/05/2009

Importanța APE

Defrișarea

- ▶ În fiecare an se pierd 13 milioane de hectare de pădure la nivel mondial – o suprafață de trei ori mai mare decât cea a Danemarcei – cea mai mare parte fiind tăiată ilegal
  - Reducerea capacității globale de absorbție a CO₂
  - Pierderea habitatelor, amenințând cu dispariția un număr impresionant de specii de plante și animale

Importanța APE

Defrișarea (cont.)

Cum pot fi utile APE?

- ▶ Achiziția de lemn/produse din lemn numai din surse exploatare legal
- ▶ Creșterea cantității de lemn provenit din păduri gestionate în mod durabil

Importanța APE

Alte domenii în care APE pot fi utile – câteva exemple

- ▶ Economisirea resurselor naturale:
  - achiziția de produse obținute din materiale reciclate
  - reducerea consumului de hârtie prin achiziționarea de imprimante capabile să tipărească față-verso; promovarea utilizării dispozitivelor multifuncționale
- ▶ Condiții sănătoase de lucru pentru angajați, studenți, pacienții internați etc.:
  - utilizarea de produse de curățenie netoxice
  - servirea în cantine de alimente ecologice (obținute în mod sustenabil)
  - excluderea substanțelor dăunătoare din lucrările de construcție și renovare a clădirilor

APE – definiție

- ▶ Achiziții publice ecologice = procedura prin care considerentele ecologice sunt luate în considerație în cadrul procesului de achiziție
- ▶ APE înseamnă achiziții inteligente – îmbunătățirea eficienței achizițiilor publice și, în același timp, utilizarea puterii pieței publice pentru a genera beneficii ecologice semnificative pe plan local și global.

De ce trebuie aplicate APE?

Achizițiile publice ecologice...

- .....sunt importante
- .....sunt inteligente
- .....abordează obiectivele politicii locale
- .....stimulează inovația
- .....sunt populare
- .....sunt de perspectivă
- .....sunt posibile!

APE ... sunt importante

- ▶ Autoritățile publice europene cheltuiesc anual peste 1 800 miliarde euro pentru bunuri și servicii (14% -16% din PIB)
- ▶ Orientarea acestei puteri de cumpărare către achiziția de produse și servicii mai ecologice poate:
  - genera beneficii ecologice directe semnificative
  - contribui la orientarea pieței către produse și servicii mai ecologice
  - constitui un exemplu pentru societăți și pentru consumatorii privați

APE ... sunt importante

- ▶ Electricitate obținută din surse regenerabile
  - Dacă toate autoritățile publice europene ar cumpăra electricitate “verde”, **18% din angajamentele de la Kyoto** ar putea fi îndeplinite.
- ▶ Intensitatea energetică și reducerea CO₂
  - Autoritățile publice din UE achiziționează 2,8 milioane de calculatoare anual - 12% din piață
  - Dacă piața europeană ar putea produce calculatoare puțin mai eficiente, s-ar economisi **peste 8 milioane de tone de CO₂**, echivalentul emisiilor rezultate de la aproximativ un milion de oameni

Sursa: proiectul RELIEF - www.iclei-europe.org/relief (a se vedea pagina de note)

APE ... sunt importante

► Agricultura ecologică

- Autoritățile publice care cumpără alimente ecologice ar putea compensa impactul eutrofizării pentru (a peste) **3,5 milioane de oameni**
- Numai în sectorul alimentației publice, achizițiile ecologice asigură reduceri semnificative ale gazelor cu efect de seră, echivalente emisiilor rezultate de la 600 000 de oameni

Sursa: proiectul RELIEF - www.iclei-europe.org/relief

APE ... sunt inteligente

- ▶ APE nu înseamnă neapărat cheltuieli mai mari:
  - **Costul total al (pe) ciclului de viață (LCC):** esențial pentru evaluarea costurilor unui produs/serviciu pe toată durata sa de utilizare – prețul de achiziție, costurile de utilizare și întreținere, costurile de eliminare
  - **Achiziții eficiente:** APE presupune îndeplinirea necesităților prin utilizarea în cel mai eficient mod a resurselor – evaluarea necesității reale de achiziție
  - **Exemplu:** orașul Tübingen din Germania a economisit 30 000 de euro pe an prin centralizarea achiziției de produse și servicii de curățenie și prin utilizarea de produse inovatoare.

APE ... abordează obiectivele politicii locale

- ▶ Atingerea obiectivelor privind mediul și sănătatea la nivel local:
  - Majoritatea problemelor legate de mediu și sănătate la nivel local sunt influențate de produsele pe care le cumpărăm și de modul în care sunt prestate serviciile – APE constituie un instrument eficient pentru abordarea acestor probleme la sursă.
  - **Exemplu:** pe o stradă din centrul orașului Frankfurt pe Main, 54% din emisiile de NOx erau generate de autobuze - doar 4% din volumul total de trafic. În prezent, autoritatea locală achiziționează autobuze cu grad foarte redus de emisii, iar aceasta are un impact major asupra îmbunătățirii atmosferei la nivel local

APE ... stimulează inovația

- ▶ Stimularea inovației:
  - Piața produselor ecologice se dezvoltă rapid la nivel internațional.
  - Asigurarea unei piețe pentru aceste produse sprijină furnizorii europeni în dezvoltarea unor abordări inovatoare și în îmbunătățirea competitivității internaționale a industriei europene, naționale și locale
  - În Japonia și în Statele Unite, guvernele naționale au instituit legi pentru stimularea creativității în industrie și pentru stabilirea unui avantaj competitiv pe plan internațional, prin achiziții publice obligatorii de produse ecologice

APE ... stimulează inovația

► Stimularea inovației (cont.):

- **Exemplu:** în Maidstone (Regatul Unit), în urma unui dialog intensiv și deschis cu piața, a fost elaborată, fără costuri suplimentare, o ofertă de servicii de curățenie cu impact redus asupra mediului, excluzând un număr mare de substanțe chimice periculoase.
- Societatea câștigătoare s-a transformat într-o societate de servicii ecologice de curățenie. În prezent, majoritatea celorlalte contracte ale societății aplică această abordare.

APE ... sunt populare

- ▶ Îmbunătățirea imaginii publice:
  - 85% din cetățenii europeni sunt de părere că factorii politici ar trebui să acorde mediului aceeași importanță ca și politicilor economice și sociale
  - implementarea unei politici privind APE este o modalitate eficientă de a demonstra angajamentul autorității dumneavoastră în ceea ce privește sustenabilitatea în ansamblu.
  - îndrumând prin exemplu, autoritățile publice pot încuraja atât societățile din sectorul privat, cât și publicul larg să își schimbe obiceiurile de consum

APE ... sunt progresiste

- ▶ Pregătirea legislației viitoare:
  - Legislația în domeniul mediului din Europa devine din ce în ce mai strictă:
    - Standarde obligatorii de emisie pentru vehicule
    - Standarde de eficiență energetică pentru clădiri și pentru produsele consumatoare de energie
    - Utilizare restricționată a substanțelor dăunătoare
  - APE pot constitui un teren de testare pentru îmbunătățirea de către furnizori a performanțelor de mediu ale produselor lor, înainte ca standardele să devină obligatorii pentru toți

APE ... sunt posibile!

- ▶ APE pot fi aplicate cu ușurință:
  - **Orientări utile disponibile** – acest instrumentar prezintă orientări clare privind aplicarea APE
  - **Fără bariere juridice** – cadrul legal pentru APE este clarificat (*a se vedea [Modulul 2 din Instrumentarul de formare al CE privind APE](#)*)
  - **Numeroase reușite** – exemple practice din întreaga Europă

APE în practică

Zurich, Elveția

- a achiziționat 2 166 de calculatoare eficiente din punct de vedere energetic = 127 114 kg de CO₂ economisite pe durata utilizării
- a utilizat criteriile de sustenabilitate a materialelor de construcție și de eficiență energetică pentru 45 081 m², acoperind contracte în valoare de 175,1 milioane de euro
- a achiziționat alimente ecologice în valoare de 390 000 de euro = 5,6% din bugetul său total

Amaroussion/Kalithea, Grecia

- A achiziționat hârtie reciclată împreună cu alte autorități. Costul hârtiei reciclate a scăzut, ajungând mai mic decât costul hârtiei obișnuite (normale)

Bune practici

Freiburg, Germania

- Departamentul pentru școli și educație a implementat un program pe patru ani de închiriere de copiatoare clasa A, fără costuri de întreținere. 75 de școli plătesc numai numărul de copii. Costurile serviciului s-au redus cu 50%

Guvernele federale din Germania și Austria

- Atât Ministerul Mediului din Germania cât și Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Mediului și Apelor din Austria cumpără, în prezent, în proporție de 100% electricitate ecologică

Bune practici

Kolding, Danemarca

- a schimbat aproape integral politicile de achiziții pentru a include considerente de mediu. Bugetul total de achiziții s-a redus cu 10%

Barcelona, Spania

- toate serviciile de curățenie din Barcelona (în valoare de 16,2 milioane de euro) utilizează produse netoxice

De ce să începem APE acum ?

Achizițiile publice ecologice ...

.....sunt importante

.....sunt inteligente

.....abordează obiectivele politicii locale

.....stimulează inovația

.....sunt populare

.....sunt de perspectivă

.....sunt posibile!

➔ ***Așadar, începeți acum!***

- ▶ **Pentru textul integral al instrumentarului de formare privind APE vă rugăm să vizitați:**

http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm

Instrumentar elaborat pentru Comisia Europeană de ICLEI (Consiliul Internațional pentru Inițiative Locale de Mediu) – Guverne locale pentru sustenabilitate, 2008

Proprietar, Editor: Comisia Europeană, Direcția Generală Mediu-G2, B-1049, Bruxelles

Declinarea responsabilității: *Comisia Europeană nu își asumă responsabilitatea sau răspunderea în ceea ce privește informațiile conținute în prezentul document*

Imagini obținute prin amabilitatea: Renee Brautigam (diapozitivul 7), Peter Defranceschi (diapozitivele 12, 19), Mark Hidson (diapozitivul 15), Kolding Kommune (diapozitivul 25) și StockXchng: BSK (diapozitivul 2), Claudia Meyer (diapozitivul 3), Jim Frech (diapozitivul 4), Ramzi Hashisho (diapozitivul 5), Terence O'Brien (diapozitivul 6), Peter Hellebrand (diapozitivul 8), Kimberlee Kessler Design (diapozitivul 9), Stefanie L. (diapozitivul 14), Sarah T. (diapozitivul 17), Sanja Gjenero (diapozitivul 20), Daniel Furger (diapozitivul 23), Vangelis Thomaidis (diapozitivul 23), Taylor Hart (diapozitivul 24), Nina Briski (diapozitivul 25)